

Barcelona, 15 Desembre 1906.

Any I- Núm. 11.

Orzografia

ENTRE AUGUSTA Y AURELIA

—Qué te n' sembla de las «Meditacions» del Emili Muntaner?

—Que las burles fan com las professóns, tornan á entrar allá meteix d' ahont surten.

EL SOL

Boqueria, 33 y 35 y Cegos, 2

La casa que ven més barato género de punt y merceria

Guants pera senyora desde	0'75 pessetas.
Vestits interiors punt anglés, novetat desde	5 »
Mitjons d'estam	1 »
Lliga-camas pera senyor y senyora	0'50 »

GRAN ASSORTIT DE BRODATS

Se liquidan las passamanerías y galóns d'adorno ab 50 % de rebaixa

PELLETERÍA

— DE —

ANTONI ALTISENT

Portaferrissa, 22 pral.

(Casa Siscar)

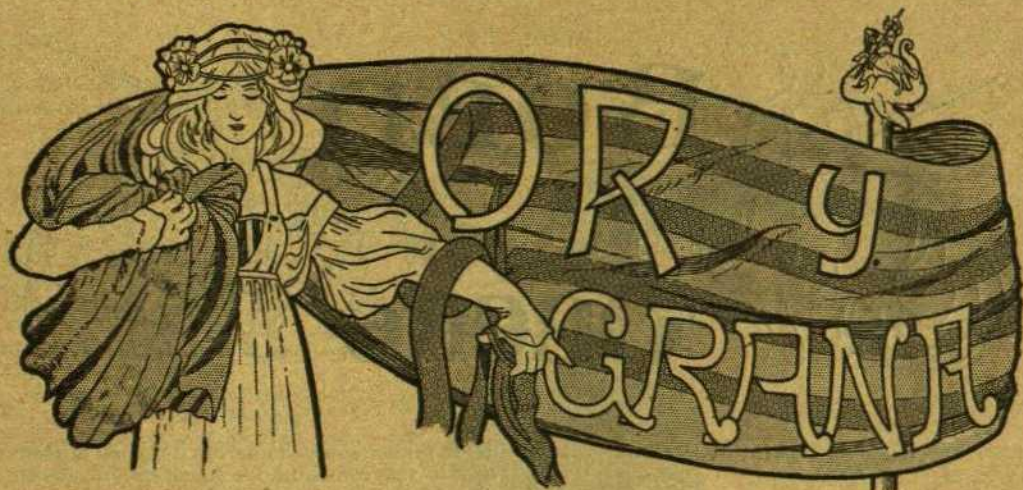
Confecció de boás y abrichs
de pell en mongolia, astrakan,
marta, castor, etzétera.

Extens assortit de boás
de ploma de última
novetat.

Se tenyeixen tota
mena de pells.

Negre solit.

SETMANARI AUTONOMISTA PERA LAS DONAS

PROPULSOR D' UNA LLIGA PATRIÓTICA DE DAMAS

A LA SENYORETA MARIA RIBÉ

Mercés y ben fondas devém donar, y aixís ho fem desde aquestas planas, á la il·lustrada premsa de Barcelona que, casi per unanimitat, s' ha ocupat y s' ha adherit á la nostra *Orientació sobre el problema dels captayres*, puig si sempre ens afalaga la satisfacció d' ésser *compresas*, aquesta s' enlayra y multiplica, quan de la pública adheSSIó á la idea, ne pot sorgir una reforma de tan humanitaria transcendencia, com indubtablement resultaria de la realisació de la nostra idea. Y si per dit concepte, Deu nos ha deixat fruhir de tan dolsa satisfacció, aquesta s' ha engrandit fins á un extrém, pera nosaltres difícil d' expressar, al véurela dignament acullida per la Srta. Maria Ribé, en las planas d' *Or y Grana*. Si, ens complavém en repetirho: tant com ens ha satisfet la identificació que havém trobat en ilustrats escriptors, ens afalaga la del nostre sexe bellament expressada per la distingida col·laboradora del anomenat periódich. Difícil es prevéure en aquestos moments, l' éxit que pot alcansar la nostra idea; però aquest ressó d' animosa juvenesa qu' ha respost á la nostra crida, il·lumina totes las foscors de la incertitut y porta al nostre cor la potentia forsa de la esperansa.

La tendresa de sentiments, el més hermós joyell d' aquesta meytat del género humá que s' anomena dona, no podia restar sorda al clam de tants sers mancats de lo més necessari á la vida; de tants esperits corromputs ó atrofiats; de tanta criatura que, á la indiferenta vista del mon, rodola y s' pert en els engolidors abims del vici.

De la cooperació de totes las ánimas de bona voluntat necessitém pera que s' porti á cap el projecte; y mentres tant, ningú tan indicat, en aquestos días de primera y difícil germinació, com las senyoras pera treballar influéncias á favor d' aquesta idea, tant en el senyor Alcalde, com en els individus que componen la Junta de la Caritat, ja que ab l' apoyo del Ajuntament, es la entitat més indicada pera realisar la obra. Aquesta tasca es, la que de moment, se podrián emprendre totes las senyoras adictas á la idea: després, si Deu ens concedia la gracia de véurela en bon camí, la valiosa cooperació femenina, ánima de totes las Associacions benéficas de Barcelona, tindria extens camp pera realisar en els *Obradors de treball pera els captayres*, totes las hermosas filigranas de la seva inagotable caritat que, ab tan generosa iniciativa, s' hi adhereix desde las planas d' aquest modern Setmanari.

La dona catalana que en el manifest que publicá ab motiu de la Solidaritat, digué: «fent Patria, fém familia» ¿no farà també Patria y germanor y progrés y autonomisme, cooperant á la implantació d' una reforma social destinada á la regeneració y digne sosteniment de centenars de infelissos germans nostres, que senten, parlar d' avenços y progressos, sens que ni un sol esquitx arrivi may al miserable gorchi ahont agonitzan?...

L' eminent escriptor Reverent D. Félix Sardá y Salvany, ocupantse en *La Revista Popular* del 22 de Novembre, del nostre projecte sobre 'ls captayres, diu: «¡Dichosa nuestra patria catalana, si en esta como en otras reformas de igual género, pudiese dar norma y pauta al resto de la común patria española!»

Oh! sí; y quína alegría més intensa y més lilegitima, si á la gloria de la nostra estimada ciutat, s' hi pogués ajuntar la de haver estat treballada per sas dignas y caritativas fillas!

Solara Monsercati de
Maria

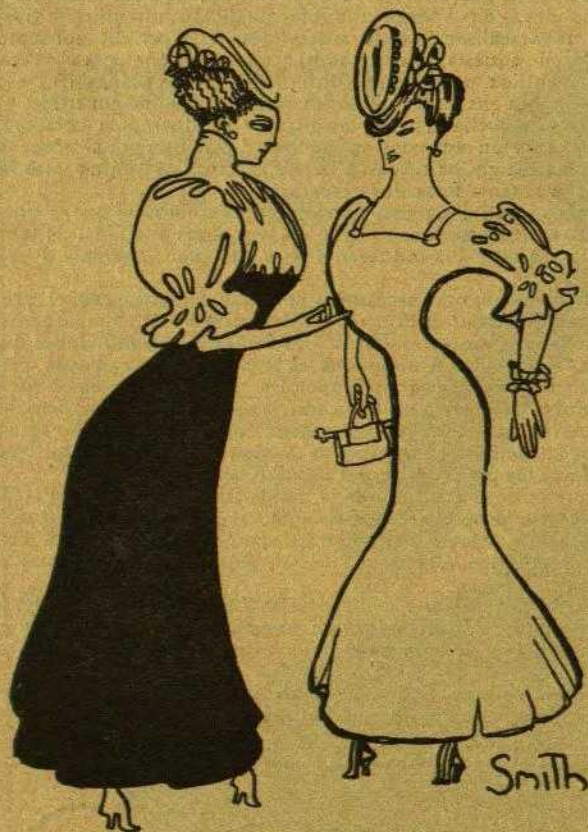
SENYOR DON EMILI MUNTANER.

Present?

Las vostras duas lleugeras meditacions sobre quelcòm que jo vos havia dit, han sortit molt caras á OR Y GRANA; tan caras que han provocat una amical escisió. Ja no som totes unas. Ja som *augustals* ó *aurelianas* per culpa vostra.

La bona companya Augusta Mariné s' negava

TEMPORADA D' HIVERN

Darrers figurins de l' Ismael Smith.

desde primer entuvi á que vos dongués *alternativa*. Jo vaig conseguir que sí, encara que ab condicions, y aqui teniu el cisma.

Y una de las condicions que vos he esmentat es la de que no he de combatre ab vos ab las vostras armas ni en el vostre camp, car diuhen las augustals de OR Y GRANA que m' perdria en el mar enganyador de las vostras filosofias y en el joguínós laberinte del vostre equivoch estil.

Y potser tenen part de rahó.

Altra de las condicions de las augustals es la de que concretém aviat y ens donguém la paraula pera rectificar no més que una vegada.

Aurelia, donchs, s' aixeca y diu:

«Me ratifico novament en las meas dúas opinions del 24 de Novembre.»

I OPINIÓ

«Si deveniu enamorat de las donas, esdevindrèu llur enemich.» Estar enamorat, es estar en Amor. Amor es cego y, com que es cego, no veu ó veu malament. Lo que no veu son els defectes. Lo que veu malament son las condicions. Y, no veient defectes y veient malament las condicions, Amor esdevé—per forsa—equivocat y condescendent y, al emetre judici, adulator per conseqüencia. Y adulació es mentida, y mentida es engany pernicios y engany pernicios esdevé agressió, y agressió es enemistat, es enemiga. Y may enemistat pot ser amistat ni cap cosa d' aquellas divinals que diu Plató. Y amor, com més platónich, més condescendent es, més suau, més plácit, més bondados y benévol, y per tant més cego, més perfidiosament enganyat, més fora de realitat, més enemistós, més enemich, encara que passivament.

D'aixó, de l' Amor y la Amistat un autor, si no recordo malament La Rochefoucauld, n' ha fet una romántica màxima; romántica sí, pero màxima de tota certenitat.

«Aquell que veu els defectes de la seva Aymia, no la estima. Aquell

que no veu els defectes de son amich no li té amistat, no es son amich.»

Ja ho veyeu ben clar, la Amistat ha de veure els defectes, l' Amor no els pot veure... *Ergo*: Amor no es Amistat; no pot ser amistat.

Y si tenint amor, si estant enamorat de las donas no las hi podéu tenir amistat, malgrat Plató vé l' Aurelia del ample cove y vos diu:— «Enamorat de las donas, no vos hi vull: vos vull llur amich. Si deveniu aymador hauréu per forsa de devenir llur enemich.»

Qué quina enemiga enclou Amor? La enemiga de la consecució, la enemiga de la vanitat; la gran enemiga del Egoisme.

II OPINIÓ

Jo vos vaig dir,—oh bon Senyor Muntaner!—apré de la lectura d' un vostre sonet á una vostra *bella demacrada* com vos l' anomenéu:

«Abandonéu las morentas rimas y claméu de cara al vostre cor, ab frenesi, ab entussiasme, perfidiosament, gayrebé ab ira: *Sursum!*»

Y os vaig dir aixó per que no escau á enamorats trovar demacradas á las aymilas, car Amor no veu ni pot veure defectes y Madona Aymia sempre será—ó pareixerá al aymador—Madona Bellesa.

En lloch de dirli que sols era colorada ab roig de la seva ombrela, si aymador fossiu, hauriau d'haverli dit que la véyau tota colorada y que en sa contemplació tot vos hi coloravau, car la coloració de las aymilas es exclusivament obra y gracia dels ulls enamorats—ulls equivocats, ulls benévols, ulls aduldors y ulls enemichs—dels aymadors.»

Y li déyau:

*Com es lluhenta estel-la
que vos heu apagada?*

La estrella—que créyau haver perduda—no s' havia apagat.

Els vostres ulls s' havian apagat d' amor, s' havian apagat d'engany y s' havian il·luminat d' amistat y, ab ulls d' amich—ulls clarividents, ulls justos, ulls frants, ulls crítichs—la véyau tal com éra: demacrada y sense més color que la que li reflectia el roig de la seva ombrela.

Y no obstant, no essent ja mes que amich, vollau cantar á la demacrada com á enamorat y féyau rimas expirantes, rimas d' amich, rimas crítichs.

Per aixó jo vos deya que claméssiu al vostre cor:—*Sursum!*—que es, en aquest cas, com si li diguésiu:—Avant! Fingeix! Enterboléix! No vegis clar! Ofúscat! Adula! Enganya! Estima!

Y el rostre de la Aymia hauria tornat á tenir la coloració dels vostres ulls enamorats.

Y las vostras rimas haurian sigut enamoradament, enemigament coratjosas.

EPÍLECH

Vos sou enamorat de las donas, sí! Vos ja heu devingut llur enemich, com jo os vaticinava.

Llegiuvos:

«Damisela: no estarruféu el nas ni ajuntéu las

MALA «HUMORADA»

*Ya no leo ni escribo más historia
que ver en mi niña con mi memoria.*

cellas, que de lo que he dit, també ne diria al revés si sabia que haviau de romandren mal parada... ¡Es talment gran l'amor que tinch als visatges serens!»

Voilà tout!

Vos, com á enamorat, per l' amor, pel visatge seré, diréu ara aixó y diréu després lo contrari!

Veyéu com Amor es Engany?

Veyéu com Amor no es Amistat?

Veyéu com á las donas, de qui sou enamorat, no els hi diheu la veritat, sinó que els hi diheu lo que convé al vostre egoisme?

Quín concepte més petit—dit sia al cayent de la observació—teniu de las donas, aquestas donas que pera vosaltres no son sinó ninas!

Las estimeu y voléu enganyarlas. (!)

Oh, dolent Emili! Que consti!

Sou un nostre enemich.

Aurelia Ventura

MA CAMBRA D' ESTIU

La campana de Vilanoveta del Camí, tot dringant endormiscada, crida a la gent a Missa primera... y m' trenca el son com si la meva animeta ja de retorn de son misteriós viatge nocturn, desclogués mas parpells tot dihent: ¡Ja has dormit prou!

Y no dormo pas més!... Mon primer pensament fa via al cel cercant benediccions. ¡Benediccions pels que pateixen, pels que vetllan per mi, pels que m' estiman, pels que van esser y ja no son!...

A voltas m' cap-busso mitj enbaltida dins dels llençols, pera que sa blancor sens màcula esfumi la negror de somnis qu' espaventan; y son tan generosos que com llanterna màgica els permutan tot seguit ab la imatge falaguera de mon ideal, del ideal quina realisació ha de fer ma ditxa en mitj de las sotragadas de la dissort.

Un raig de llum entra poruch per las escletxas del finestral; juga cofoy ab els farvelans del cobricel del meu llit y s' extén esgroguehit damunt del trespòl blanquinós, com emblanquinadas son també las parets de ma petita cambra d' estiu.

¡Y que las estimo jo aquellas parets! ¡Y quin bé que m' fan quan me rodejan de soletat! Ellas vetllan silenciosas mon repós, son las dipositarias de mos afanys, y en ellas se barrejan y confonen l' ardorós somriure de las ilusions ab la fredor de las realitats. Desde ellas pren enbranzida ma fantasia fins els mons de l' ideal y retorna sado-llada de grandesas... Grandesas que m' aconhortan de las miserias d' aquesta vida!

En l' hora de la mitj-diada, ma cambra sembla talment un palau encantat. Clarors lluhentas entran esbojarradament pel finestró ajustat, llensant grapats de bolvas multicolors, y un foradet que la mà del temps ha fet en el vestiment, dibuixa en el sostre un virolet de coloraynas, virolet que s' va engrandint, engrandint, fins semblar un fanal xinesch, sostingut per mans misteriosas damunt la capsalera del meu llit. L' olm que s' alsa gegant del bosch fins a la casa, gronxa sas brancas, projectant en las parets de ma cambra visions tan estranyas, que igual poden semblar lluytas d' espectres, que dansas etéreas d' hermosas fadas...

Mes aquell brugit tot de un plegat s' immovilitza, aquellas visions van esfumantse, y quan l' astre del dia, tramunta la serra entre boyrinas rosadas, ma cambra resta quieta... enfosquida... sossegada...

S' atansa la hora del misteri, del repós, dels somnis... Oviro fit a fit l' immensitat blavenca y

ELS SOMBREROS DE LAS SENYORAS ALS TEATRES

Determini que haurán de pendre els homes si nosaltras no abdiquém una de las nostras arbitrarietats.

veig l'àngel nocturn encenent una à una totes sas llànties... lligant els vents de las tempestats... aixoplugant orenetas esma-perdudas... posant sos besos als fronts dels orfes y gabels de somnis à la febrosa testa del home artista.

La terra embaltida reposa. Reposa mentres per sas entranyas corren gèrmens de vida, mentres els brins s'engreixan de sava al bes benfactor de la celestia, mentres tot se revifa y pren ufana.

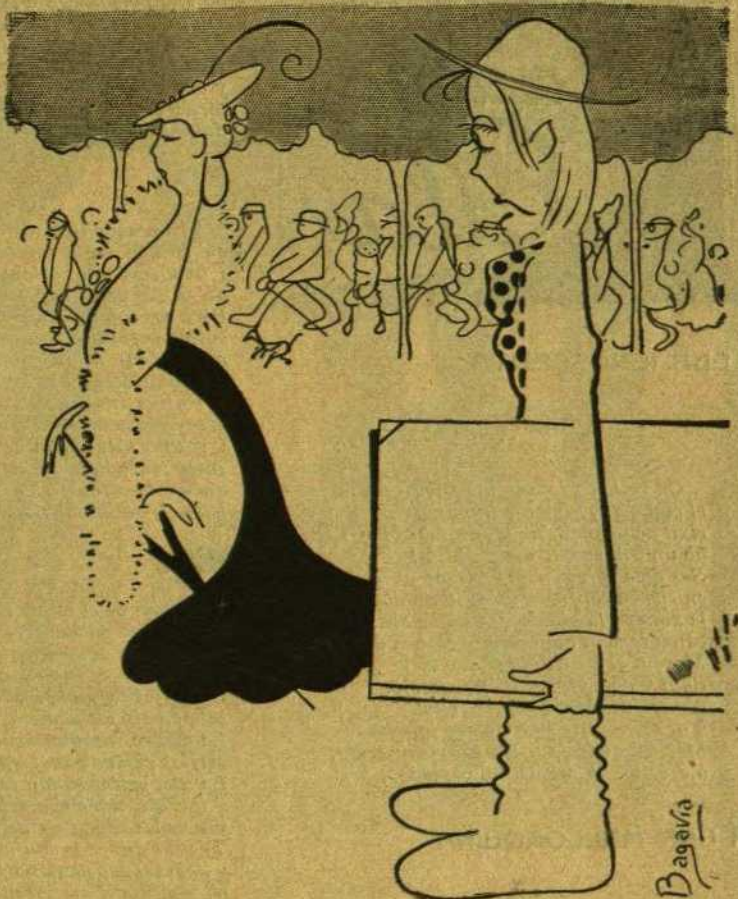
Allavoras, obro de bat à bat el finestral y deixo que s'endinzin en ma pensa els effluvis misteriosos de la nit. La lluna esquinsant la espessa nuvolada envia vers el meu llit, son raig de plata, omplent tota ma cambra ab sa claror fantàstica! Y al ovirar las tacas foscas com de sanch presa, de son cercle nevad, un «Crech-en-un-Deu» brolla de mos llavis... Es que m'fa recordansa del jorn fatidich de la Redempció del home, quan aparegué demunt del Calvari, tota sanguinosa!...

La veig presidir desde son setial, el desfici y enlluernament de la humanitat viventa; esgarriarse ab las feras lluytas de germans ab germans, de pobres ab rics, de grans ab petits!.

Quan el pobre dissortat, quan el trist náufrech ó l'exilat li envian son esguart ab ulls plorosos, la lluna deu esgroguehir apesurada; y sols deu somriure complascenta, quan el nin desde son bressol vol agafarla, quan els poetas la cantan, quan las onas sossegadas la retratan. Y en tant... va rodolant, rodolant sempre! Y veu las generacions que passen; y els segles que s'empenyen uns als altres.

Las imatges se van esfumant de ma pensa febrosa y una forsa ignota, descomunal, clou mas parpellas en mitj d'onadas de benestar; es el róssech de la meua animeta, quan emprén son misteriós viatge nocturn! Y mon cos, sa presó de carn, resta adormit, embolicat ab els frescos llensols de mon llit blanc.

LA GALERÍA DE CATALANAS HERMOSAS

—Vés el poca solta! Me volia retratar pera posarme à la galeria! Se deu pensar que soch algún llorit!

La campana de Vilanoveta del Camí, tot dringant mitj endormiscada, sorprendria ma finestra oberta, si una ma carinyosa, no s'apressés à tancarla pera lliurarme del relent de la matinada.

M. del Consell Boquet

Barcelona 1908.

LEDA IGNOSCENTA

A CONCEPCIÓ PERA

Oh tú Leda ignoscenta com besavas
el cigne de plumatge lluminós
eixit de prompte de las ayguas blavas
ab un coll esbeltíssim y ansiós!
Sas alas foren aviat esclavas
en els teus brassos nus; y tremolós
te donava la ploma, y comparavas
cándidament qui era més blanch dels dos.
Movent el cap ell deya que seria
tímit y dols y may t'agreuaria;
cóm aclucava son mirar felló!
Tot d'una vas sentirte avergonyida.
Mes ell, quan ja t'dressavas enrogida,
á dins ton pit hi feu un capbussó.

A UNA MALLORQUINA

En la tarda clara
d'ayre tot dolsor
veig la vostra cara
pálida d'amor.
Pálida us tornareu
en un vell jardí;
os enamorareu
perque es dols morí.
Y deu, melangiosa,
sospirs d'amorosa
al fresch venticell.
Mallorquina fina,
blanca mallorquina
vora un mirambell.

LAS TRES BONICAS GERMANAS

A A., M. Y M. A. DE BALLE

I

Estávau somrihenta al fons d'un vell retrat,
mitg inclinant ab gracia la testa cortesana,
mitg oferint la gorja com una flor galana,
donani miradas claras d'amor y d'amistat.

L'oblit, el temps, la fosca, be os en sentian grat
d'havervos, esquisida figura llunyadana,
sospesa en ceremonias antigas de pavana,
ab una pols lleugera pel cap enriolat.
Un jorn, però, baixàreu del óval, compadida,
al veure la funesta llejor de nostra vida.
Passá per vostras robas com un subtil oreig,
y eixintvos á las galties recóms de complascencia
tornàreu á la vida tot fent la reverencia;
duhent encare al vano perfums de discreleig.

II

Teniu aquella clara bonesa, avuy perduda,
qu'el mon degué amararsen quan era primerench,
y ohiu com una estranya rondalla inconeguda,
qu'el vell pecat udola y el mon es un avench.
Peró vos sou tan diáfana, qu'eixas horribles cosas
vostra infantina testa capirlas bé no pot;
giréu el cap pels ayres, y á postras mans desclosas
hi van ab confiansa las bolvas d'escardot.
Y vostres dits, que servan l'amor de las joguinas
manyagament dibuixan lliriets y caputxinats;
y vostres ulls ingenuus son clars com els matins.
Anéu tota soleta dihent Aves Marias;
anéu tota petita y elegre per las vias
hont els aucells se posan damunt dels romanins.

III

Mozart en el piano somriu graciosament.
La teva mà encisera fa aquest prodigi, alada;
y ens conta ab lleu malicia la música empolvada
la indecisió divina de tot comensament.
Oh el riure ab tota cosa, oh el bell guaytà ignoscent
saltar baix las pomeras, mullarse dins la pradal
La alegre inconsciencia ve un dia qu'es torbada
per las rojors incertas d'un dols presentiment.
La teva gentilesa tan franca deslira
s'inclina, temorega del que no sab encara,
y semblas concirosa dels dias á venir.
Te veus dintre la música com en un aygua clara
y abaixas las pestanyas per no trovar ta cara,
oh inquiet a d'esser bella, dubtosa de florir!

ELLA BRODA A LA FINESTRA

Un'aura enjogassada
una subtil remó
l'espia enriolada,
travessa el finestró
quan blanca, il·luminada,
cantant una cansó,
tu brodas, inclinada
damunt ton paneró.
Com una flor mitg closa
ton coll apenas gosa
lluhi els fulgors nacrats.
L'ayrel que es tot malicias
l'hi fa dansá ab delicias
uns cabelllets daurats.

Inex Carner

LA JARDINERA Y EL GALÁN

—«Vos que sou tota esquísida y flayrosa com las flors,
si un clavell volguessiu dar-me jo os daría mos amors.
Eix bescambi portaria á mon cor la claretat
dels jardins hont sou tot 'hora com somriure may finat.

Vos, gentilica donzella que ceguétu als aymadors
y lluhíu en la mirada enigmáticas clarors:
dèume el glop d' aygua que calmi de ma sed el foch sagrat!
Sens l' anhel de conseguirvos tot jo fóra disortat.»

—«Oh galán dels llavis pàlits y el somriure amarch y trist
que passeu talment com ombra y veniu de l' urb del pler!
Plàume el rostre tot bonesa tan hermós com el de Crist.
Mos sentits al escoltarvos han fruhit un goig sincer...»

—«Jardinera, jo os estimo».....

—«Molt os aymo jo, galán».....

Y als jardins, tots diafanesa, s' esvaíia un bés vibrant.

Merce' Bartolomé

VOLEYANT

*L'esperit meu divaga,
divaga ab els recorts
de las horas felissas
dels temps rublerts de goig.*

*¡Si encara pogués tornar-li
una guspia d'ells,
una bolva del arbre
cregut als temps novells!*

*Mes, ay! que la ventada
del mal no aturador
desarrelà de soca
l'arbre del bell amor.*

*Què es, pera mi, la terra?
Què m' donaria, el pler?
L' una, un grapat de cendra.
L' altre goig incomplet.*

*Ab l' ànima entristida
al cel aixeco 'ls ulls;
mostrant-me lo que perdo
veig la divina llum.*

*Els anys de la infantesa
tornats en flors de neu,
la joventut primera
de pedras rica creu.*

*En ella una corona
teixida pel dolor,
secret de moltes ànimes,
penyora del amor.*

NURIA TERRA.

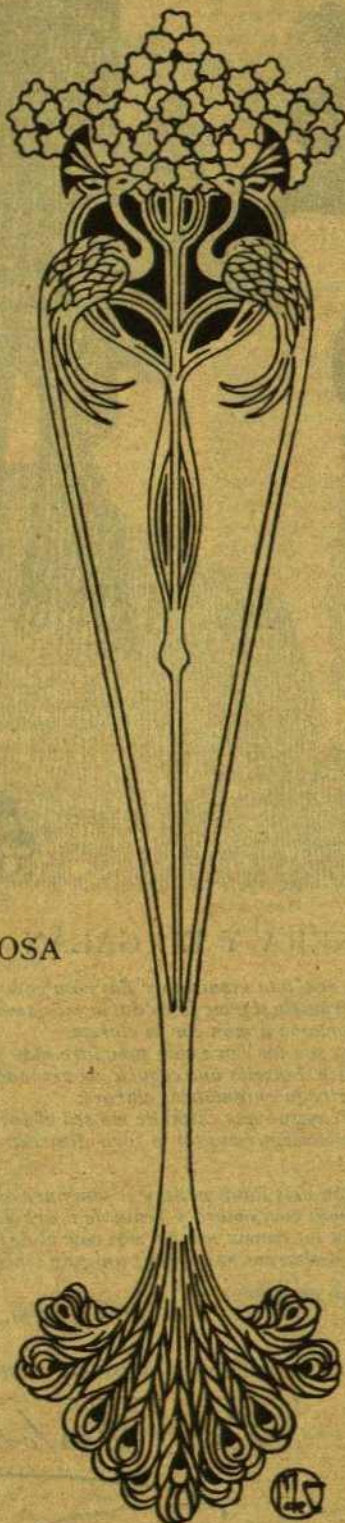
PER LA MÉS HERMOSA

*D' un florit jardí
culli un gessamí
per donarlo a n' Ella;
quan ell la mirà
sa flor collidora
vegència tan bella.*

*La viola humil
vegència gentil
va dir-me admirada:
—«Busquéu una flor
per aytal tresor
molt més elevada.*

*»Pero si li es grat
mon perfum aymat,
poséume a sa planta;
aixís aymaré
y contemplaré
à la que m' encanta.»*

MARÍA DEL PRADO.

AMOROSA

*Asseguts en la catifa
verda y flayrosa del prat,
extasiats contemplàvem
del espai la immensitat.*

*El cel, rutilant, lluhia
ab un devassall de llums,
las pradas s' ubriacavan
en onades de perfums.*

*Mes, de sobte, deixondint-me
d' aquell somni encisador,
—M' estimas?—vas pregun-
tar-me,
—contéstam la meua amor!*

*Y mos llavis, tremolosos,
poch a poch se van obrí
y al encís de la mirada
vaig dir:—Sí!*

CRISTINA SOLIGUER.

Lloret de Mar—Novembre 1906.

BARQUEJANT

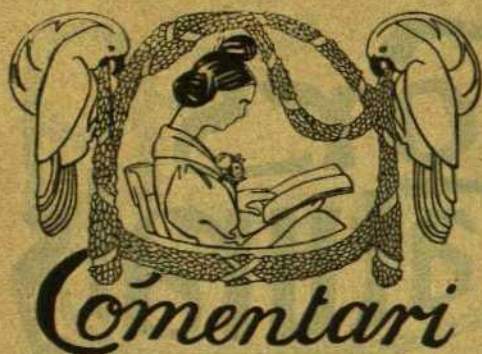
*Com un boyrós fantasma
en el llunyà horitzó
la torrejada vila
s' envela de foscó.*

*En l' aygua esborronada
pel ventúfol lleuger,
acompassats, s' enfonzan
els remes del vell barquer...*

*Ja torna a naixe' el dia...
Ja torna la claror...
Els llocs son els meteixos...
mes, ay! no hi ha l' Amor!*

TERESA FARRIOL.

Capellades—1906.

Dels pseudònims de las donas en un periódich pera las donas.—La pacienta companya encarregada de la correspondència s' ha queixat repetidas vegadas y se n' plany ab nosaltres continuament, de la tendència de las nostras espontànies col·laboradoras a amagar son veritable nom sota un pseudònim.

Ella be prou els hi diu:

«Envíhins la seva adreça que una de nosaltres li vol escriure».

Sil Sit Allavoras la incògnita col·laboradora no solament no envia la direcció, sino que suprimeix la seva col·laboració que, a voltas, ja havia comensat a ésser assídua.

Y aixó que la meua bona companya las hi diu «que una de nosaltres li vol escriure» en lloch de «una de nosaltres la vindrà a visitar» pera no esverarlas, en previsió d' una infonamentada vergonya.

Y, ni aixís.

Pera nosaltres el pseudònim de las senyoras que ja l' usen desde fa temps, que per éll son conegudas poch ó molt si es que ja no el tenen acreditat, es una cosa respectabilíssima y un fet que som las primeras en acatar.

Mes, en aquestas donas que ellas meteixas s' anomenan *debutantes*, que per primera vegada escriuen *pera las donas*, ho trovem una vergonya vana, un contrassentit ridícol.

Pénsinshi bé totas las que han caygut en aquest irreflexionat pecat de por al que dirán.

«O herrar, ó quitar el banco» com diuen els castellans.

O s' dona la cara del tot y la doném totas, ó ens quedém totas en terra y ab el nostre *volguer y doldre*, ab

el nostre *vull y no vull*, no enganyém a las que de bona fé, y fent una acció meritíssima, resulta que son embarcadas en companyia de vergonyantas ab careta—sense volguer donar a n' aquesta expressió cap intenció despectiva.—

Aquesta por la compendriam—mes ó menys, pero la compendriam a la fi—escribint pera una publicació que no tingués el caràcter femení de la nostra.

Y ara que ja está dit tot aixó, celebrariam infinit que resultés de efectes sanitosament profitosos, donchs aquesta advertència, feta amicalment desde aquest lloch en corroboració de las que ve fent contínua y pacientament la bona amiga Ventura desde la correspondència, no vol tancar, com ja hem dit més amunt, cap qualificació despectiva pera las víctimas de aquesta por, filla per altra part de la mala atmósfera de convencions y prejudicis que fins ara ha rodejat y continúa rodejant els fets, eternament censurats, del nostre sexe.

ELS NOSTRES MÚSICHS

EN JOAN MANÉN.—Eminent concertista de violí.

Certàmen de Granollers-1906

L' IDILI DE LAS VINYAS

«LAS MUSAS AMAN LAS CANCIONES ALTERNAS...»

(ÉGLOGA III. DE VIRGILIUS.)

EL CIUTADÀ Y EL VEREMADOR

—Quan tú pels ceps allargas el brás enfeynadís,
jo t' guayto desde l' ombra y m' sento més felís.

—Quan tú t'ajaus á l'ombra y esgranas el rahím,
el ser felís te dura fins al darrer gotím.

—Y tú, que n' saps del goig? tú portas á la cara
l' arruga del dolor y de la feyna avara.

—Mellor dirás que sempre mantinch á flor de llavis
el poderós somriure dels apacibles avis.

—Ton rostre es endurit y negre com la mora,
tos brassos son ardents del sol que t' acalora.

—Tú guaytas mon brás nú de pell aspra y morena;
mes tú no hi veus la sanch gonflar l'ardenta vena.

—Tos llavis, escondits entre la barba ruda,
ni parlan de la amor ni may l' han coneguda.

—De nit la amor m' espera sentada al vell escón;
de nit l' esposa m' besa la serenor del front.

—Ton pit es sempre obert al ayre temptador
que á voltas afalaga y á voltas es traydor.

—Mon pit es ample y lliure d' enutjadors abrichs,
el sol y l' ayre hi jugan com dos infants amichs.

—T' encorva y t' envelleix la terra malehida;
al fons d' aquets terrossos hi colgas mitja vida.

—M' encorva un bell encís, la vinya que s' renova,
que sempre torna verda y sempre torna jova.

—La terra té un mal cor hont l' esbarzer esclata;
te l' herba perfidiosa y es dura y es ingrata.

—Donchs, guaytal El vi sobreix de ma feconda terra
y 'ls boscos s' entrelligan de cap á cap de serra.

—Totjust els núvols passen remorejants y obscurs,
tremolas y t'esglayas entre 'ls rahíms madurs.

—Totjust els núvols deixan els meus vinyars
per agra-hirlos l' aygua, se me n' hi van els ulls.

—Avuy l'estiu te xucla, demà t' retors l' hivern;
ta feyna es tormentosa y l' teu penar etern.

—L' hivern es fecondant en sas blancors de neu,
l' estiu fruyta mas vinyas y es un present de Deu.

—Te volta per companya la quiëtut sorruda;
no tens á part de fora ni un brás que t' doni ajuda.

—Quan las pesants veremas són dures d' aixecá,
de cada part de vinya m' han allargat la má.

—Mes tú no saps, oh rústech, hont viu el mon
tú may has vist el brill de la ciutat hermosa!

Damunt l' inmensa plana seu ella ab magestat,
las ondulantes ayguas dels rius li fan costat
y es forta y remorosa d' una remor creixent
y l' alta xemeneya l' emboyra excelsament.

En sos jardins ombrívols folgadamment oberts
sobreix la dolça copa dels regalats plahers!...

¡Oh rústech, tú que n' sabs del mon que riu y gosa,
si may has vist el brill de la ciutat hermosa!

—Y tú, qué n' vols entendre dels ceps arrengrarats
y del plaher que dona la vinya que s' madura,
oh foraster que portas els llavis ressecats
y el rostre malaltís y la mirada impura!

Tú vius á la ciutat hont la dolçó s' fa amarga,
jo visch entre 'ls bancals hont l' alegría es llarga;
tú beus en copas d' or el vi d' uns ceps extranyis,
jo bech á raig de fibla mon vi de quaranta anys!

JOSEPH PARADEDA Y SALA. PRRE.

TAFANERÍAS

La nostra bona amiga y distingida folk-lorista Sara Llorens segueix a Puerto Orotava de Canaries restablintse paulatinament de la seva malaltia.

Aixís ens ho diu en una amable lletra que escriu a *La Yaya* y en la que ens promet el seu concurs pera quan estigui bona.

Demaném a Deu Nostre Senyor que fassi qu' en aquelles illas del Atlántich s' hi restableixi per complert y aviat la puguem tornar a tenir, entre nosaltras que tant la estimém.

OR Y GRANA va parlar números enrera de la directora de la Escola Normal y recullint una opinió no més, va calificar d' una manera impropia a dita Sra. Avuy, després d' haver escoltat a diferents normalistas, podém rectificar dihent que donya M.ª Antonieta Guérault, directora de la Normal de Mestras, es una distingida senyora a qui la enveja y la mala fé que hi han adintre d' aquella casa l' han posada en evidència devant de l' opinió pública.

Fem ab molt gust aquesta rectificació y ja parlarém d' aquest assumpto un altre dia.

Aquest vespre se celebrarà la vetllada inaugural de una nova entitat nacionalista, titulada *Aplech La Reconquesta* adherida a la benemèrita «Unió».

OR Y GRANA la saluda coralment y al meteix temps que li agraeix l' atent ofici de convit que li ha endressat, li desitja molts anys de vida pera bé de Catalunya.

A prechs de diferents col·laboradoras allarguém fins al dia 20 el plasso de admissió de treballs pera el nostre n.º 13.

Aquest, dedicat del tot a *El Punt de las Donas*, será tirat a diferents tintas y constará al menys de vintiquatre planas en lloch de las setze que te normalment.

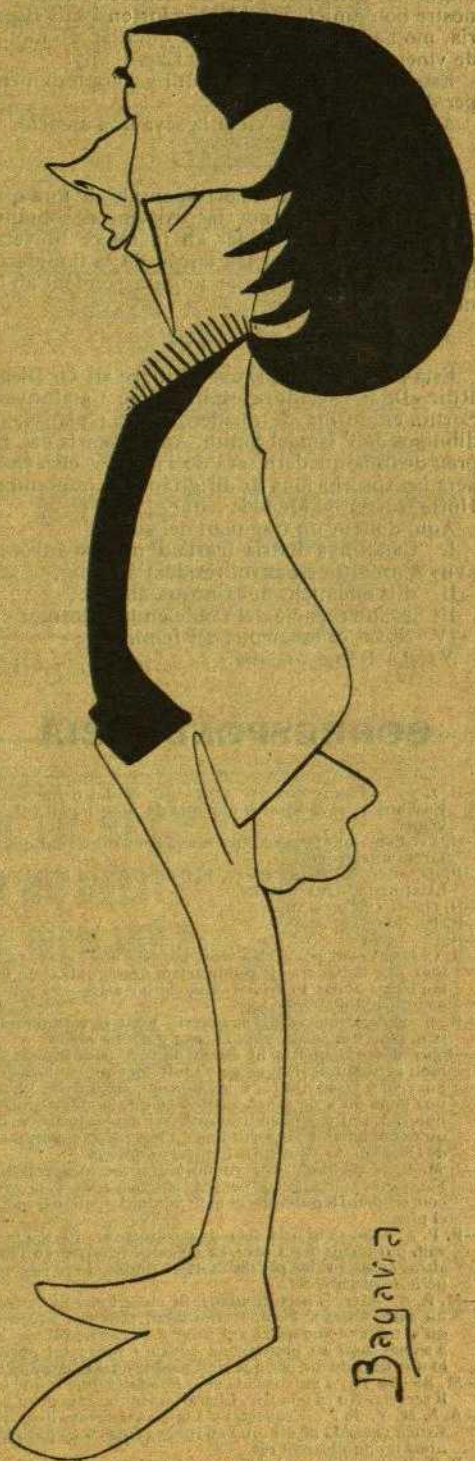
En el número vinent ne donarém més notícias y a sernos possible ne avensarém el sumari.

Pera el nostre número romántich que será el 15 ja avisarém la fetxa en que s' tancarà el plasso de admissió.

Tant pel número 13 com pel 15 els nostres col·laboradors artístichs, Apa, Opisso, Junceda, Junoy, Smith, Muntaner, Bagaria, Casademunt, Falguera, y tots els altres están trevallant activament pera que resulti una cosa veritablement *frappant*.

Per la nostra part procurarém també ferho lo millor que sabrém.

ELS NOSTRES AUTORS

Bagaria

L' ADRIÀ GUAL

Autor de *Els pobres menestrals*.

La casa editorial de targetas postals Viola, ha tingut la deferència de enviarnos duas del nostre bon amic y col·laborador en Lluís Bagaria, molt apropiat pera ferlas circular ab motiu de vinetas festas de Nadal y Cap d' any.

Essent d' en Bagaria es inútil y completament per demés ferne l' elogi.

Agrahim á la casa Viola la seva fina atenció.

Preguem als nostres corresponents de fora que se serveixin retornarnos las existencias sobrants que tinguin en son poder ab la major brevetat possible pera abreviar las tascas de la liquidació del present trimestre que tinguin pendent ab la nostra Administració.

Está próxim á publicarse el llibre d' en Diego Ruiz «De la Dictadura espiritual de Catalunya». Sortirà en forma de quaderns de 24 planas, ab dibuixos de l' Ismael Smith, Apa, Bagaria etz. El preu de cada quadern será de 25 cts. y els avisos pera las suscripcions se dirigiran á l' impremta Horta, carrer de Méndez Núñez, 7.

Aquí donem un fragment del sumari:

I. Catalunya Patria (carta d' una espanyol d' avuy á un altre espanyol resident á Italia).

II. Els enemichs de la nostra ànima.

III. L' intervenció del Poble en la cultura.

IV. Novas orientacions del feminisme.

V. La Dona catalana.

CORRESPONDENCIA

- R. J. y G.—Grans mercès. Anirà per Nadal il·lustrada. Enviem la seva adreça que una de nosaltres li vol escriure.
- G. B.—Está molt bé, pero enviem la seva direcció que li faré una visita.
- P. D.—Rés de llapis París. Els dibuixos, á la ploma. Llástima! Estava molt bé.
- N. G.—No va prou bé.
- R. F.—Idem.
- R. C.—Idem.
- R. C. N.—Vosté pot ferho molt bé. Te una gran facilitat. «La Balladora» la publicariam desseguida si no fos tan llarga donat lo trivial—diguemho aixís—del argument. Enviem altres coses.
- R. B.—Grans mercès pel seu escrit. Pero si el publiquessim li podria passar alguna cosa y no ho volem.
- Egon—Encara que jo hi estich de tota conformitat es molt agressiu de llenguatge y molt fort de calificatius. Suavisil y fassil dirigit á las donas com un concell de una bona obra de sanejament a la que podem contribuir. Y veurá com endressantnosel a nosaltres—vosté qu'es tan amable—li sortirà més a gust de las *augustals* de OR Y GRANA. Y dispensi tantas molestias.
- J. M. E.—Está molt bé pero no tenim secció apropiat. Fassi una colleccioneta pera *A Madona Ella* y si está com el *Somni* li publicarem molt agrahidas, quan li toqui el torn.
- R. P. A.—Ningú hi neix feta una eminencia. El seu treball, purament descriptiu, es de poca forsa, pero fassi altres coses que las pot fer molt bé donat el seu just esperit de observació.
- M. R. B.—Mercès pels dibuixos. Si entre totes hi trovém un xiste aniran. Pero, francament, tant pot succehir qu'el trovém com que no el trovém. Si ens ne vol tornar á enviar fassi ab preferencia donas y sobre tot pòsihi lo que hagi de dir per que sinó semblaria un geroglífich.
- M. R.—La Yaya me torna la seva *Rondalla* dibent que no li serveix. No es popular. Literariament no está prou bé.
- A. S. M. V. de P.—Esqueixat y á la panera sense llegirho. Estich cansada de dir que ab inicias solas ó ab pseudónims no publicarem rés.
- P. R. F. (suscriptora catalana).—La Yaya m' diu que es molt interessant y que ens envihi el seu nom y la música que ofereix. Si d' aquí vuyt dias no ha remés una cosa ni l' altra, La Yaya s' apropiará las sevas cansonetas y

las publicará al *Encant de cosas bellas* encara que sin sense música.

—O. A.—Al cistell.

—P. F. y C.—Entra en cartera. Gracias. Anirà ab un' altra poesia que tenim de V.

—I. A.—Lo que m' envia peta el 13 ho paso á la companya Mariné.

Jo no l' he aburrida per rés. Quan li toqui el torn li tocará. Paciencia.

Entrego á La Yaya lo que m' envia pera l' *Encant de cosas bellas*. Quan ella hagi dictaminat ja li diré qué.

Lo de Nadal no va prou bé.

Celebro que hagi guanyat la aposta.

Aurelia

CORRESPONDENCIA ESPECIAL

pera el nostre número 13.

—I. A.—Lo de las donas tossudas, te poch lance y no hi veig bon acabament. En quant á alló del café de la Borsa, francament, no se si va de bó ó va de broma. No ho entench.

—D. M. E.—Anirà. Gracias.

—A. V. F.—Anirà retocat y escursat.

—F. G. M.—Al cove.

—E. R. G.—

*Una cosa es la escultura
y un' altra la agricultura*

y

*No tothom que porta gorra
es el mossó de la torra.*

M' entén? Vull dirli que s' ha de saber distingir y sinó tancar la ploma en un calaixet y perdren la clau y agafar molt respecte al moble. No fos cas que vinguessin temptacions d' espanyarlo.

—I. A. S.; M. R. O.; C. A. y R. M. M.—Al cistell.

—J. M. H.—Anirà si hi cab. Gracias.

AUGUSTA.

Quedan cartas pera llegir.

(Tancat dimecres á las 12).

IMP. ARCHS DE JUNQUERAS, 5 BIS

EL CIGNE D' OR

de Salvador Borrut

Grans assortits en bisuteria, moneders y jochs de pintetas.

Plassa de Llana, 9.—BARCELONA

LA TULIPA

CAMISERIA, CORBATERIA Y GUANTERIA

de Claudi Grabolosa

Aquesta casa se distingeix en camisas y guants fets á mida.

13, PRIMPCEA, 13.—Barcelona

Francisca Marsans y Solá

Academia de Dibulx y Pintura

pera Senyoretas

Ludovico—Pio, 7, entressol 2.^a

GRAN ESTALVI: A las Modistas, Sastres, Cusidoras y demás consumidores

de **SEDA PERA CUSIR**

DEMANEU en lloch de seda pera cusir el «COTÓ SEDA» pera cusir marca Cometa y **estalviareu** mes de **60 céntims** per cada **pesseta** qu' are gasteu.
NEGRE BRILLANT sedós garantit **INALTERABLE**.
COLORS brillants sedosos y sólits.

Demaneu a totes las Mercerías el «COTÓ SEDA» marca Cometa

Joseph Guinart

FÁBRICA DE PASTAS FINAS PERA SOPA de sémola pura.—Especialitat en pastas d' ou pera sopa, ab patent d' invenció.—Rambla Sant Joseph, 27 y Plassa Padró, 6.—BARCELONA.

CANÇONS CATALANES

originals de
CARME KARR

Se venen en aquesta Administració a 1 pta. 50

CATERINA CERVERA MODISTA

Provença, 161, 1.er 2.^a

SENYORAS

SE FAN SOMBREROS Y ABRICHOS y s' els cambia de forma a preus reduhits.

Carrer de Jaume Ier 16, 1.er pis.

LA CORBATINERA MODERNA

— DE —

P. BASTIDA FLORENÇA

Canuda, 7, tocant a la Rambla

Grans Novetats y Grans Existencias en Camiseria y Corbateria a preus incompatibles.

Cupons Primas de todas las companyas

MODAS — MARIA MAGDALENA RIUS

Ronda de Sant Antoni, 61, 1.er 1.^a

(Prop de la Plassa de l' Universitat)

LLIBRE a proposit
pera regalar

LA FABRICANTA

per Dolors Monserdá
de Macià

DECORAT

per E. Monserdá

Obra encaminada a demostrar l' alcans de la forsa de la voluntat en la dona.

Se ven a 5 ptas. a casa de E. PUIG, Plassa Nova, y principals llibreries.

¿VOLEU ACABAR LA SET?
¿VOLEU MENJAR AB DELIT?
¿VOLEU PAHIR EL MENJAR?

SIDRAL
EFERVESCENT DE FRUITS
TEIXIDÓ

Llimó Poma
Matafaluga Magrana
Taronja Maduixa
Plátano Gers

Dipòsit: Sant Pau, 1. Apotecari.

COPIAS A MAQUINA Y REPRODUCCIONS

M. GUASCH.—PLASSA NOVA, 3, 2.^{on}

SE COPIAN ESCRITS de tota mena, depressa y bé. Si se desitja se vá ab máquina a domicili

CAP A «OR Y GRANA»

—Y ahont vols que aném, tant decidida?

—A preguntar a l' Aurelia qua vol dir aixó de *Born obert*, perquè'n el Born ni la Rambla els he vistos may tancats.